

Ani Isınma ve Soğumalar Gölgesinde Hava Sıcaklıkları

Son günlerde yaşadığımız dondurucu hava soğukları küresel ısınmaya ilişkin görüşleri tekrar gündeme getirdi. Bir yanda küresel ısınmanın sebep olabilecekleri tartışılırken bir yanda Sibiryaya soğuklarının yaşanması çelişkili görünse de uzmanlar, yaşanan soğukların küresel ısınmayı yavaşlatmayacağına dikkat çekmektedirler.

Uzmanlara göre özellikle bu yıl Doğu Avrupa ve Türkiye'nin yaşadığı kutup soğukları dünyanın ısınmasıyla çelişmektedir. Cenevre'de düzenlenen iklim değişikliği konulu toplantıda iklim uzmanı Prof. Beniston, meteorolojiyle iklim biliminin birbirine karıştırılmaması gerektiğinin üzerinde dururken, dünyanın ısınmasıyla kutup soğukları arasında ters orantı olmadığını, soğuk geçen bir kışın ısınma eğilimini tersine çevirmeyeceğini, ısınmanın uzun vadeli ve küresel bir olay olduğunu belirtti. Beniston, bu konuya 20, 30 ya da 50 yılın ortalama eğilimini göz önüne alarak uzun vadeli bakmak gerektiğine ve yeryüzündeki ortalama eğilimin yükselişte olduğuna dikkat çekmektedir.

Küresel ısınma dünyanın ortalama sıcaklık değerlerindeki iklim değişikliğine yol açabilecek artışı ifade etmektedir, atmosferde bulunan karbondioksit, su

"NASA'nın uydu fotoğraflarını inceleyen bilim adamları, Küresel ısınmanın neden olduğu buzul erimeleri ile okyanuslardaki su miktarının artacağını, bunun sonucunda da deniz seviyesine yakın bölgelerin sular altında kalacağını ve seller yaşanacağına dikkat çekmektedirler."

buharı, ozon, metan, azotoksit ve kloroflorokarbon gazlarının miktarlarındaki artış, dünyadan atmosfere geri yollanan güneş ışınlarının daha fazla tutularak yeniden atmosfere yayılmasıyla birlikte ortalama sıcaklığın artmasını sağlamaktadır. Karbondioksit tabakası dünyadan yansıyan ışınların atmosferden çıkmasını engellemektedir, sera etkisi olarak da bilinen bu durum küresel ısınmaya neden olmaktadır. Isınmaya neden olan bu gazlar özellikle fosil yakıtların yanması başta olmak üzere insan faaliyetleri tarafından salınmaktadır.

Bilim adamlarına göre küresel ısınmanın sebep olduğu iklim değişikliklerinin ne derecede etkili olacağı tahmin edilememektedir ancak daha aşırı sıcaklık değerleri (sıcak-soğuk), daha yoğun ve sık fırtına ve sağanaklar, daha sık kuraklıklar, taşkınlar ve deniz seviyelerinin yükselmesi gibi risklerin de olduğu bir gerçektir.

Bugün atmosferdeki karbondioksit oranları sanayi devriminin başlangıcındaki değerlerden yüzde 34 daha yüksektir. Bilim adamları büyük ölçüde insan faaliyetleriyle ilgili olarak atmosferdeki karbondioksit seviyelerinin dünyanın ortalama sıcaklığını önemli ölçüde yükselttiğini belirlemişlerdir. 2003 yılında, dünyanın ortalama sıcaklığı şimdiye kadar kaydedilen en yüksek üçüncü değer olmuştur.

Küresel ısınmaya ilişkin felaket raporları

NASA'nın uydu fotoğraflarını inceleyen bilim adamları, Küresel ısınmanın neden olduğu buzul erimeleri ile okyanuslardaki su miktarının artacağını, bunun sonucunda da deniz seviyesine yakın bölgelerin sular altında kalacağını ve seller yaşanacağını dikkat çekmektedirler. Norveç'te açıklanan bir araştırmanın sonuçlarına göre de 100 yıl içinde kuzeyde hiç buzul kalmayacak. 300 Bilim adamının yürüttüğü araştırma raporunda 1960'lardaki kirlenmenin buzulların yüzde 20'sini erittiğine, 2005 yılında Alaska büyüklüğünde bir buzul alanının ortadan kaybolduğuna ve özellikle Kuzey Kutbu'ndaki ısınmanın dünyanın geri kalanından iki kat daha hızlı olduğuna dikkat çekilmekte.

İngiliz hükümeti tarafından yayımlanan bilimsel bir raporda da iklim değişikliğinin düşünülen daha ciddi etkilerinin olabileceği uyarısında bulunuldu. Sera gazı salımının "tehlikeli" seviyesinin altında tutulmasının ise çok küçük bir şans olduğu belirtildi. Raporda, sera gazları (karbondioksit, ozon, metan, azotoksit, kloroflorokarbon, su buharı) salımının artmasıyla atmosferin sıcaklığının 2 derece yükselmesinin Grönland'ın buz tabakasının erimesini tetiklemesinden endişe edildiği vurgulandı. Grönland'ın erimesinin 1000 yıl içinde denizlerin seviyesinin 7 metre yükselmesine neden olabileceği uyarısı da yapıldı. En çok yoksul ülkelerin bunlardan etkileneceği vurgulanan raporda, küresel ısınmayla birlikte ortaya çıkması olası en önemli etkiler şöyle sıralandı:

- Tarımda verimin azalması ve özellikle Avrupa ile Rusya'da hasatlarda büyük düşüş
- Kuzey Afrika'nın çölleşmesiyle büyük oranda göç

- 2.8 milyar insanın susuzlukla karşı karşıya kalması
- Mercan resiflerinin yüzde 97'sinin yok olması
- Kuzey Buz Denizi'nin tamamen ortadan kaybolması ve kutup ayılarının soylarının tükenmesi
- Afrika ve Kuzey Amerika'da sıtmanın yayılması (milliyet)

Ortaya çıkması olası iklim değişikliğine yol açacak sera gazı emisyonlarını azaltmak için 1997 yılında Japonya'nın Kyoto şehrinde, uluslararası bir sözleşme yürürlüğe konmuştur. Özellikle endüstrileşmiş ülkeler dünyanın fosil yakıtlarının büyük kısmını kullandıkları için küresel ısınmaya daha fazla katkıda bulunmaktadır. Protokol, endüstrileşmiş ülkeler için özel emisyon azaltma gerekliliklerini ve emisyonlarını sınırlandırmada gelişmekte olan ülkelere yardım etmeye yönelik destek faaliyetlerini içermektedir.

"Küresel ısınmayla birlikte ortaya çıkması olası en önemli etkiler şöyle:

- Tarımda verimin azalması ve özellikle Avrupa ile Rusya'da hasatlarda büyük düşüş
- Kuzey Afrika'nın çölleşmesiyle büyük oranda göç
- 2.8 milyar insanın susuzlukla karşı karşıya kalması
- Mercan resiflerinin yüzde 97'sinin yok olması
- Kuzey Buz Denizi'nin tamamen ortadan kaybolması ve kutup ayılarının soylarının tükenmesi
- Afrika ve Kuzey Amerika'da sıtmanın yayılması"

